

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра теорії та методики музичного мистецтва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор
науково-методичної
та навчальної роботи

О.Б. Жильцов

_____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія музики: Історія української музики

для студентів

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 025.00.02 Сольний спів

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554 Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма № <u>1326/16</u>	
<u>Жильцов</u> (підпис)	(прізвище, ініціали)
« »	20 <u>16</u> р.

Київ - 2018

Розробники:

Ягодзинська Ірина Олександрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Вишинський Віталій Володимирович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Викладач: Вишинський Віталій Володимирович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від "30" серпня 2018 року № 17

Завідувач кафедри _____ О.М. Олексюк

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 025.00.02 Сольний спів

_____.2018 р.

Гарант освітньої програми _____ О.П.Петрикова

Робочу програму перевірено

_____.2018 р.

Заступник директора _____ А.О.Таранник

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) _____ (ПІБ), «__» __ 20__ р., протокол № __

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра теорії та методики музичного мистецтва

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Проректор
з науково-методичної
та навчальної роботи
_____ О.Б. Жильцов
« ____ » _____ 2018 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Історія музики: Історія української музики

для студентів

спеціальності: 025 «Музичне мистецтво»

освітнього рівня: першого (бакалаврського)

освітньої програми: 025.00.02 Сольний спів

Київ - 2018

Розробники:

Ягодзинська Ірина Олександрівна, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Вишинський Віталій Володимирович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Викладач: Вишинський Віталій Володимирович, кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри теорії та методики музичного мистецтва

Протокол від “30” серпня 2018 року № 17

Завідувач кафедри _____ О.М. Олексюк

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми

025.00.02 Сольний спів

___.2018 р.

Гарант освітньої програми _____ О.П.Петрикова

Робочу програму перевірено

___.2018 р.

Заступник директора _____ А.О.Таранник

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПШБ), «___» 20__ р., протокол № ___

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПШБ), «___» 20__ р., протокол № ___

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПШБ), «___» 20__ р., протокол № ___

на 20__/20__ н.р. _____ (підпис) (ПШБ), «___» 20__ р., протокол № ___

ЗМІСТ

1. Опис навчальної дисципліни.....	7
2. Мета і завдання навчальної дисципліни	7
3. Результати навчання за дисципліною.....	7
4. Структура навчальної дисципліни	10
5. Програма навчальної дисципліни	11
Змістовний модуль I. Становлення та розвиток українського музичного мистецтва (найдавніші часи — початок XIX ст.).....	11
6. Контроль навчальних досягнень.....	13
7. Навчально-методична карта дисципліни	17
7. Рекомендовані джерела.....	18
9. Додаткові ресурси.....	19

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Історія музики: Історія української музики»		
<i>Вид дисципліни</i>	<i>обов'язкова</i>	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	<i>українська</i>	
<i>Загальний обсяг кредитів/годин</i>	<i>4/120</i>	
<i>Курс</i>	<i>2</i>	<i>-</i>
<i>Семестр</i>	<i>3</i>	<i>-</i>
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	<i>1</i>	
<i>Обсяг кредитів</i>	<i>2</i>	<i>-</i>
<i>Обсяг годин, у тому числі:</i>	<i>60</i>	<i>-</i>
<i>Аудиторні</i>	<i>28</i>	<i>-</i>
<i>Модульний контроль</i>	<i>4</i>	<i>-</i>
<i>Семестровий контроль</i>	<i>-</i>	<i>-</i>
<i>Самостійна робота</i>	<i>28</i>	<i>-</i>
<i>Форма семестрового контролю</i>	<i>-</i>	<i>-</i>

2. Мета і завдання навчальної дисципліни

- **Метою** курсу є вивчення та засвоєння студентами відомостей про витоків та розвиток вітчизняного музичного мистецтва з прадавніх часів до сьогодення, формування професійної композиторської школи, основних тенденцій, жанрів та напрямів у розвитку української музики та її зв'язок із світовою музичною культурою.
- **Завдання** курсу має на меті ознайомити студентів з основними етапами розвитку української музики, еволюцією музичних жанрів та стилів, притаманних вітчизняної музичної творчості, діяльністю видатних представників вітчизняної музики.
- Курс «Історія музики: Історія української музики» невідривно зв'язаний з іншими предметами як фундаментального циклу, — гармонією, поліфонією, історією виконавського мистецтва тощо, так і з предметами соціально-гуманітарного циклу: філософією, естетикою, історією та теорією культури, релігієзнавством, архітектурою, живописом, театром, кінематографом.

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни студент повинен знати:

- історичні періоди розвитку української музичної культури,
- основні складові творчого композиторського процесу,
- етапи життєвого та творчого шляху видатних вітчизняних композиторів минулого і сьогодення,
- визначні твори вітчизняних композиторів,

- загальну картину музичного життя в Україні попередніх часів та сьогодення.

Студент повинен вміти:

- здійснити комплексний аналіз музичного твору (охарактеризувати образний зміст, драматургію, стилістику тощо),
- аналізувати твори з точки зору стильових зв'язків,
- визначати на слух твори,
- використовувати набуті знання в своїй професійній діяльності

У процесі вивчення курсу студент формує такі **програмні компетентності**:

Загальні:

- світоглядна — наявність ціннісно-орієнтаційної позиції, загальнокультурна ерудиція, широке коло інтересів, розуміння значущості для власного розвитку історичного досвіду людства.
- комунікативна — здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності
- інформаційна — здатність до самостійного пошуку та оброблення інформації з різних джерел для розгляду конкретних питань; здатність до ефективного використання інформаційних технологій у соціальній та професійній діяльності.
- самоосвітня — здатність до самостійної пізнавальної діяльності, самоорганізації та саморозвитку, спрямованість на розкриття особистісного творчого потенціалу та самореалізацію.

Фахові:

- методична — здатність застосовувати базові філософські, психолого-педагогічні та методичні знання і вміння для формування ключових і предметних компетентностей;
- музично-інформаційна і технологічна — здатність до самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет, репертуарних збірках, навчально-методичних посібниках.

Спеціальні:

- мистецтвознавча — знання історії музики (вітчизняної і зарубіжної), розуміння закономірностей становлення й розвитку музичного мистецтва різних країн у різні історичні періоди; знання творчого доробку композиторів різних епох та розуміння стилістичних і жанрових особливостей музичних творів; здатність застосовувати знання з історії музики та інших видів мистецтва у професійній діяльності.
- музично-теоретична — знання, розуміння і здатність застосовувати на практиці основні положення теорії музики, гармонії, поліфонії; здатність до теоретичного аналізу музичних творів різних форм, жанрів і стилів; сформованість музично-теоретичного тезаурусу.

Програмні результати навчання

- Здатність до міжособистісного спілкування, емоційної стабільності, толерантності. Здатність працювати в команді. Вільне володіння українською мовою відповідно до норм культури мовлення, основами спілкування іноземними мовами.

- Володіння навичками самостійного пошуку музичного матеріалу в мережі Інтернет та методами його оброблення із засуванням сучасних музично-інформаційних технологій.
- Здатність застосовувати знання з історії і теорії музики, гармонії, аналізу музичних творів у навчальній, виховній та культурно-освітній роботі в загальноосвітній школі. Володіння методами розвитку в учнів музичних здібностей та формування елементарних музично-теоретичних знань.

Здатність до науково-дослідницької діяльності у сфері музичного мистецтва та музичної педагогіки. Мисленнєва активність, творчий підхід у вирішенні нестандартних завдань.

4. Структура навчальної дисципліни
Тематичний план для денної форми навчання

№ п/п	Назви модулів і тем	Всього	Види занять і розподіл годин					
			Аудиторні			МКР	Семестровий контроль	Самостійна робота
			Лек.	Семінари	Лабораторна робота			
III семестр.								
Змістовний модуль I. Становлення та розвиток українського музичного мистецтва (найдавніші часи — початок XIX ст.)								
1.1.	Витоки українського музичного мистецтва: народне музичне мистецтво.	6	2				-	4
1.2.	Розвиток народного музичного мистецтва у періоди Середньовіччя (IX–XVII ст.) та Ренесансу (друга половина XV – початок XVII ст.)	12	4	2			-	6
1.3.	Розвиток церковного музичного мистецтва у періоди Середньовіччя (IX–XVII ст.) та Ренесансу (друга половина XV – початок XVII ст.).	12	4	2			-	6
1.4.	Українське музичне бароко, жанр партесного концерту, М. Ділецький (XVII – перша половина XVIII ст.)	14	4	4			-	6
1.5.	Українське музичне мистецтво у другій половині XVIII ст.: жанри, творчі постаті.	12	2	2	2		-	6
	Модульний контроль	4				4	-	
	Всього за III семестр	60	16	10	2	4	-	28

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль I. Становлення та розвиток українського музичного мистецтва (найдавніші часи — початок XIX ст.)

Тема 1.1. Витоки українського музичного мистецтва: народне музичне мистецтво.

Доба Архаїки. Форми побутування музики у найдавнішу добу. Поняття синкретизму. Календарно-обрядовий цикл: будова, особливості тексту, характеристика музичного складу. Весільний обряд, поховальний обряд (голосіння), побудовий фольклор (колискові пісні).

Ключові слова: синкретизм, календарно-обрядовий цикл, голосіння, весілля, фольклор, архаїка.

Література основна: [1, 5]

Література додаткова: [5, 16]

Тема 1.2. Розвиток народного музичного мистецтва у періоди Середньовіччя (IX–XVII ст.) та Ренесансу (друга половина XV – початок XVII ст.)

Вчення церкви, християнська література – ідейно-філософський фундамент Середньовіччя. Музична культура Середньовіччя: народна творчість, світська княжа, духовна-християнська. Нові теми календарно-обрядового циклу, розвиток родинно-побутових пісень, билинний епос. Ренесанс в українській музичній культурі. Освітні осередки, братства. Розвиток нових фольклорних жанрів: виникнення дум, історичних пісень, формування танців (козак, гопак); нові музичні інструменти — кобза, бандура, ліра.

Ключові слова: середньовіччя, ренесанс, фольклор, духовна музика, світська культура, билина, братства, музичні інструменти та танці доби.

Література основна: [1, 4]

Література додаткова: [1, 5, 9, 14]

Тема 1.3. Розвиток церковного музичного мистецтва у періоди Середньовіччя (IX–XVII ст.) та Ренесансу (друга половина XV – початок XVII ст.).

Церковна музика, запис церковної музики, мета, склад, виконання. Для церковного співу цього періоду характерним є монодія. Ідеалом був унісонний хоровий спів. Найпоширеніші жанри візантійської церковної гімнографії (яка була запозичена і склала основу літургії у Київській Русі) – псалми, гімни, атифони, кондаки, тропарі, канони, стихири. Назви піснеспівів. Типи найдавніших церковних книг із пісне співами. Види нотації церковної музики: екфонетична (для мелодійного виголошення текстів Євангелія, Апостола тощо), знаменна (генетично пов'язана з «коаленівською» нотацією, дослідники відзначають що фонд знаків знаменної нотації невеликий і становить 16 знаків: найпопулярніші — «столиця», «крюк», «статія», «чашка», «голубчик») та конадакарна (для урочистого мелізматичного співу, відказалася вигадливим малюнком, одному складові могло відповідати декілька знаків; генетично близька «шартській нотації»). Канти: види, теми, склад.

Ключові слова: церковна музика, нотографія, монодія, хоровий спів, пісне співи, канти.

Література основна: [4, 9]

Література додаткова: [5, 14]

Тема 1.4. Українське музичне бароко, жанр партесного концерту, М. Ділецький (XVII – перша половина XVIII ст.)

Періодизація. Музична культура у XVII – перша половина XVIII ст. Європейські риси музичного мислення у українській музиці: перехід від модальності до ладової функційності, установлення мажоро-мінору та чіткої гармонічної вертикалі, метрична упорядкованість, танцювальна ритміка. Українська музика оволодіває й одним з найбільших надбань венеціанської школи – просторовими ефектами. Переходу від монодії до багатоголосся сприяло побутування поряд із «високими» жанрами досить простих жанрових форм – кантів, протестантського хоралу. Партесні концерти: мета, склад, види. Історико-культурна дихотомія партесних концертів. Творча особистість Миколи Ділецького.

Ключові слова: Партесний концерт, бароко, багатоголосся, Микола Ділецький

Література основна: [1, 5]

Література додаткова: [5, 14]

Тема 1.5. Українське музичне мистецтво у другій половині XVIII ст.: жанри, творчі постаті.

Завдяки європейській освіті, яку мали змогу отримати українські музиканти, почали розповсюджуватись та розвиватися жанри інструментальної музики та музично-театральні жанри. Основні західноєвропейські стильові напрями, з якими пов'язано розвиток української інструментальної та оперної музики — класицизм, маньєризм, сентименталізм. Максим Березовський (1745-1777) – композитор, співак, автор хорових концертів, інструментальних та сценічних творів. Дмитро Бортнянський (1751-1825) – композитор, педагог, автор хорових концертів, опер, камерно-інструментальної музики, кантат. Хоровий концерт Д. Бортнянський вперше диференціював за різножанровими ознаками. Артемій Ведель (1767-1808) – композитор, педагог, автор хорових концертів Серед української хорової спадщини того періоду музика Артемія Веделя слушно виділяється нетиповістю, яскравим авторським почерком.

Ключові слова: Класицизм, духовний хоровий концерт, опера, інструментальна музика, Максим Березовський, Дмитро Бортнянський, Артемій Ведель

Література основна: [1, 5]

Література додаткова: [5, 14]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Навчальні досягнення із дисципліни «Історія музики: історія зарубіжної музики» оцінюються за кредитно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок. Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти, де зазначено види й терміни контролю.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу на семінарських, відвідування лекцій, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на лекційних, семінарських заняттях, під час виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Систему рейтингових балів для різних видів контролю подано у таблиці

Семестр 3

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть балів за одиницю	Модуль 1	
		Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
Відвідування лекційних занять	1	8	8
Відвідування семінарських занять	1	5	5
Робота на семінарських заняттях	10	5	50
Відвідування лабораторних занять	1	1	1
Робота на лабораторних заняттях	10	1	10
Виконання модульної роботи	25	1	25
Виконання завдань для самостійної роботи	5	5	25
	Разом	-	124
Максимальна кількість балів	124		
Підсумковий рейтинговий бал	100		

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль I. Формування, зародження та розвиток українського професійного музичного мистецтва від початку до XIX ст.						
№ зп	Тема	Зміст завдання	Години на виконання, передбачені ТП	Література	Академічний контроль	Бали
1.1	Витоки українського музичного мистецтва: народне музичне мистецтво.	Прослухати запис українських народних пісень у виконанні ансамблю «Древо» З підручника Л. Корній «Історія української музики» Законспектувати «Тему № 1. Витоки українського музичного мистецтва».	4	Див. літературу до теми	Опитування	5
1.2.	Розвиток народного музичного мистецтва у періоди Середньовіччя (IX–XVII ст.) та Ренесансу (друга половина XV – початок XVII ст.)	Прослухати записи церковної музики зазначеного періоду. З підручника Л. Корній «Історія української музики» законспектувати Тему № 3.	6	Див. літературу до теми	Опитування	5
1.3.	Розвиток церковного музичного мистецтва у періоди Середньовіччя (IX–XVII ст.) та Ренесансу (друга половина XV – початок XVII ст.).	Прослухати записи церковної музики зазначеного періоду. З підручника Л. Корній та Б. Сюті «Історія української музичної культури» законспектувати Тему № 3 «Від Середньовіччя до музичної культури Нового часу».	6	Див. літературу до теми	Опитування	5

1.4.	Українське музичне бароко, жанр партесного концерту, М. Ділецький (XVII – перша половина XVIII ст.)	Прослухати «Воскресенський канон» М. Ділецького. Опрацювати статтю В. Протопопова «Николай Дилейкий и его «Музыкальная грамматика». Опрацювати вступний розділ роботи Н. Герасимової-Персидської «Партесный концерт в истории музыкальной культуры», та розділ Микола Ділецький та його трактат «Грамматика пения музыкального или известные правила в слове музыкальном» монографії О. Олексюк «Українська мова для митців»	6	Див. літературу до теми	Опитування	5
1.5.	Українське музичне мистецтво у другій половині XVIII ст.: жанри, творчі постаті.	З підручника Л. Корній «Історія української музики» Законспектувати Теми № 6-7. Опрацювати Тему 5 «Музична культура у другій половині XVIII» . Прослухати духовний концерт М. Березовського «Не отвержи мене»; духовний концерт Д. Бортнянського № 32; духовний концерт А. Веделя.	6	Див. літературу до теми	Опитування	5
Всього:			28			25

Кількість балів за виконання завдань для самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;

Максимальна кількість балів за виконання завдань для самостійної роботи – 5 балів.

6.3.Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля. Виконання модульних контрольних робіт здійснюється з використанням електронних завдань.

Форма проведення: письмова (комп'ютерне тестування Moodle)
Максимальна кількість балів: 25 (вікторина – 10 балів, тест – 15 балів)
Критерії оцінювання:
За кожну правильну відповідь з 5 запитань вікторини – 2 бал
За кожну правильну відповідь з 10 запитань тесту – 1 бали

6.4. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 60 год.: лекції — 16 год., семінари — 10 годин, лабораторна робота – 2 години, самостійна робота — 28 год., МКР — 4 год.

Модулі	Змістовний модуль I				
Назва модуля	Становлення та розвиток українського музичного мистецтва (найдавніші часи — початок XIX ст.)				
Кільк б. за модуль	124 бали				
Теми лекцій	Витоки українського музичного мистецтва: народне музичне мистецтво.	Розвиток народного музичного мистецтва у періоди Середньовіччя (IX–XVII ст.) та Ренесансу (друга половина XV – початок XVII ст.)	Розвиток церковного музичного мистецтва у періоди Середньовіччя (IX–XVII ст.) та Ренесансу (друга половина XV – початок XVII ст.).	Українське музичне бароко, жанр партесного концерту, М. Ділецький (XVII – перша половина XVIII ст.)	Українське музичне мистецтво у другій половині XVIII ст.: жанри, творчі постаті.
Лекції (8 б.)	1 бал	2 бал	2 бал	2 бал	1 бал
Семінари і лабораторні заняття (66 б.)		10+1 (семінар)	10+1 (семінар)	(10+1)*2 (семінари)	10+1 (семінар) 10+1 (лабораторне заняття)
Сам. роб. (25 б.)	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів	5 балів
Види поточн. контр. (25 б.)	Модульна контрольна робота (25 б.)				
	Всього 124 балів				

7. Рекомендовані джерела

Основна

1. Корній Л. Історія української музики / Л. Корній. — Київ-Харків-Нью-Йорк : видавництво М.П. Коць, 1996. — Т.1. — 314 с.
2. Корній Л. Історія української музики / Л. Корній. — Київ-Харків-Нью-Йорк : видавництво М.П. Коць, 1998. — Т. 2. — 388 с.
3. Корній Л. Історія української музики / Л. Корній. — Київ-Харків-Нью-Йорк : видавництво М.П. Коць, 2001. — Т. 3. — 480 с.
4. Корній Л., Сюта Б. Історія української музичної культури : підручник для студентів вищих навчальних закладів / До 100-річчя Національної музичної академії України імені П.І. Чайковського. — К. : НМАУ ім. П.І. Чайковського, 2011. — 736 с.
5. Сердюк О. Українська музична культура: від джерел до сьогодення (Навч. монографія) / О. Сердюк, О. Уманець, Т. Слюсаренко. — Харків : Основа, 2002. — 400 с.

Додаткова

1. Герасимова И. Николай Дилецкий : творческий путь композитора XVII века : диссертация ... кандидата искусствоведения : 17.00.02 / Герасимова Ирина Валерьевна; [Место защиты: Рос. акад. музыки им. Гнесиных].— Москва, 2010.— 394 с.
2. Завальнюк А. Микола Леонтович. Листи, документи, духовні твори. До 130-ї річниці від дня народження / А. Завальнюк. — Вінниця : НОВА КНИГА, 2007. — 272 с.
3. Іваницький А. Українська музична фольклористика (методологія і методика) : Навчальний посібник / А. Іваницький. — К. : Заповіт, 1997. — 392 с.
4. Ісаєвич Я. Братства та їх роль у розвитку української культури XVI–XVIII ст. / Я. Ісаєвич. — К. : Наукова думка, 1966. — 253 с.
5. Історія культури давнього населення України. / Історія української культури в 5-ти томах. — К., 2001. — Т.1. — 559 – 670.
6. Історія української культури. У 5-ти томах. — Т.3. — К., 2003. — С. 833-1027.
7. Кауфман Л. С. Гулак-Артемівський / Л. Кауфман // Творчі портрети українських композиторів. — К. : Музична Україна, 1973. — 34 с.
8. Качмар М. І. Структурна організація піснеспівів церковної монодії на основі порівняльного аналізу візантійської, слов'яно-руської та київської нотацій — Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства зі спеціальності 17.00.03 — Музичне мистецтво. — Львівська національна музична академія ім. М. В. Лисенка, Львів, 2015.
9. Кияновська Л. Українська музична культура / Л. Кияновська. — К. : ДМЦНЗКМ, 2002. — 160 с.
10. Корній Л. Українська шкільна драма і духовна музика XVII -першої половини XVIII ст. / Л. Корній. — К. : АН України, Ін-т укр. археографії, 1993 . — С. 134-144.
11. Кузик В. Логіка «мудрої музики» Левка Ревуцького (стаття)
12. Кутасевич А. Актуальні питання дослідження духовно-музичних спадщин Степана Дегтярьова й Артема Веделя / А. Кутасевич. — Інтернет ресурс — точка доступу : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/Pvmp_2013_38_21.pdf
13. Лазаревич Є. Антін Рудницький як музикознавець (у 110-ту річницю від дня народження)

14. Попович М. Нарис історії культури України / М. Попович. — К. : АртЕк, 1998. — 728 с.
15. Протопопов В. «Муסיкийская грамматика» Николая Дилецкого / В. Протопопов ;
Интернет ресурс — точка доступу :
http://www.canto.ru/index.php?menu=public&id=medieval.17cent_07.
16. Рыбаков Б. Язычество Древней Руси / Рыбаков Б.— М. : Наука, 1988. — С. 8 – 72.
17. Рыцарева М. Композитор М. С. Березовский. Жизнь и творчество / М. Рыцарева. — Л.
: Музыка, 1983. — 144 с.
18. Самохвалов В. Б. Н. Лятошинський / В. Самохвалов // Творчі портрети українських
композиторів. — К. : Музична Україна, 1972. — 34 с.
19. Степаненко М. Статті. Дослідження. Спогади / М. Степаненко. — К. : Гроно, 2016. —
216 с.
20. Степанченко Г. Композитор Яків Степовий / Г. Степанченко. — К. : Товариство
«Знання», 1974. — 46 с.
21. Тилик І. Релігійно-містичні аспекти творчості А. Веделя / І. Тилик. — Интернет ресурс
— точка доступу : http://www.irbis-nbuv.gov.ua/cgi-bin/irbis_nbuv/cgiirbis_64.exe?C21COM=2&I21DBN=UJRN&P21DBN=UJRN&IMAGE_FILE_DOWNLOAD=1&Image_file_name=PDF/nvnau_fil.n_2015_225_16.pdf
22. Фільц Б. Фортепіанна творчість В.С.Косенка / Б. Фільц. — К. : Мистецтво, 1965. — 72
с.
23. Якубовський В. І. Український вертеп: інтертекстуальний аспект [Текст] : автореф.
дис. ... канд. філол. наук : 10.01.07 / Якубовський Віталій Ігорович ; Київ. нац. ун-т ім.
Тараса Шевченка. — К., 2013. — 22 с.

9. Додаткові ресурси

Електронний навчальний курс «Історія музики: історія української музики»: Режим доступу
<http://elearning.kubg.edu.ua/course>

**ПЛАНІ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ
III семестр**

Семінарське заняття № 1.

**Тема 1.2. Розвиток народного музичного мистецтва у періоди Середньовіччя (IX–XV ст.)
та Ренесансу
(друга половина XV – початок XVII ст.).** (2 год.)

1. Історична ситуація на українських землях у період IX–XV ст.
2. Хронологічні межі середньовіччя у проекції з загальноприйнятою західноєвропейською хронологізацією.
3. Хрещення Русі і зміни, що відбулися у жанрах календарно-обрядових пісень.
4. Билинний епос.
5. Дзвонарське мистецтво, скоморохи.
6. Нові жанри народної творчості у період з друга половини XV – початок XVII ст.
7. Особливості жанру дум та історичних пісень.

Семінарське заняття № 2.

**Тема 1.3. Розвиток церковного музичного мистецтва у періоди Середньовіччя (IX–XVII ст.) та Ренесансу
(друга половина XV – початок XVII ст.).** (2 год.)

1. Значення церкви для розвитку мистецтва у зазначеному періоді.
2. Візантійський вплив на формування церковного обряду.
3. Структура православної літургії.
4. Жанри церковної музики.
5. Системи нотацій церковної музики.

Семінарське заняття № 3.

**Тема 1.5. Українське музичне бароко, жанр партесного концерту,
М. Ділецький (XVII – перша половина XVIII ст.).** (2 год.)

1. Особливості українського бароко.
2. Жанр партесного концерту: витоки, типи, композитори.
3. Творчий портрет М. Ділецького.
4. Педагогічна діяльність М. Ділецького.
5. «Воскресенський канон» М. Ділецького.

Семінарське заняття № 4.

**Тема 1.5. Українське музичне мистецтво у другій половині XVIII ст.: жанри, творчі
постаті.** (4 год)

1. Світська музика Максима Березовського.
2. Світська музика Дмитра Бортнянського.
3. Симфонія Максима Березовського: особливості музичної композиції
4. Соната для клавіру Дмитра Бортнянського: особливості музичні композиції

Лабораторне заняття № 1.

Тема 1.4. Українське музичне мистецтво у другій половині XVIII ст.: жанри, творчі постаті. (4 год)

Опера «Сокіл» Дмитра Бортнянського: будова, драматургія. Слухання та обговорення стильових особливостей опери.